

ВИМОГИ
до творчих доробок
(редакція 2-2024)

Утримувач Фонду висуває перед авторами свої вимоги щодо підготовки й оформлення творчих доробок (надалі – твір). Ці вимоги описуються для різних *видів і категорій* творів.

1. Твори всіх видів, окрім Інформаційних паспортів, повинні розпочинатися титульною сторінкою. На ній наводяться: прізвище, ім'я, по батькові і фото автора, місце роботи, посада; вид і назва документа; призначення, класифікаційні реквізити, які позиціонують твір в освітньому процесі, а саме:

предмет - ступінь школи – клас - автор(и) програми – тема - питання.

Твір може бути підготовлений для будь-якого рівня наведеного класифікаційного ланцюжка.

Примітка. Ідентифікаційне вікно для творів третьої категорії автором не заповнюється, натомість класифікація виконується утримувачем Фонду.

Для твору «Інформаційний паспорт навчальної теми (питання)» окрема титульна сторінка не готується, необхідна ідентифікація наводиться на першій робочій сторінці.

Структура титульної сторінки подається в додатку 1.

2. Текст твору має бути підготовлено в редакторі Word, гарнітура шрифту Times New Roman, кегль 12, міжрядковий інтервал 1,0. Формули слід набирати в редакторі формул. До творів, які містять задачі, обов'язково додаються їх розв'язки. На таблиці, схеми, графіки, діаграми, слайди, малюнки тощо мають бути посилання.

3. Якщо у творі використано матеріали з інших видань або Інтернету, слід подати посилання на джерело. Якщо посилань багато, то наводиться їх список «Використана література». В іншому випадку посилання робляться на виноску в нижній частині сторінки (нижньому колонтитулі).

Джерела описуються за бібліографічними правилами — складається бібліографічний опис. До числа його реквізитів входять: прізвище автора; назва твору; назва видання, в якому опубліковано твір; назва міста, назва видавництва, рік видання та номер сторінки.

У списку джерела упорядковуються за прізвищем першого автора в алфавітному порядку. Джерела нумеруються за порядковою системою.

4. У разі застосування посилань на список, у тексті твору зазначається порядковий номер джерела в квадратних дужках. Наприклад, [4]. Якщо застосовується посилання на виноску, то порядковий номер зазначається у верхній частині після останнього слова. Наприклад, «...проведення заходів¹

5. Цитати в тексті, витяги з інших документів мають ретельно перевірятися за першоджерелами.

6. Твори можуть містити додатки для розширення і поглиблення матеріалу – без будь-яких обмежень.

7. Твори виду «Інформаційний паспорт навчальної теми» (1 категорія) готуються за окремими вимогами, які викладені в додатку 2.

8. Перед відправкою утримувачу Фонду автор самостійно здійснює редагування і коректорську правку твору. Текст розміщується у Фонді в авторській редакції.

Додаток 1

Структура титульної сторінки творчої доробки

Фото автора

Прізвище, ім. я, по батькові
місце роботи
посада

Вид твору _____

Назва твору _____

Класифікаційні реквізити:

Навчальний предмет: _____

Ступінь школи: _____

Клас: _____

Програма (автор, назва) _____

Тема (назва) _____

Призначення (кому?) _____

РЕДАКЦІЙНІ ВИМОГИ до створення Інформаційного паспорту

Інформаційний паспорт (далі – Паспорт) є дорадчим документом для учня і вчителя. Перший використовує його для самостійного опрацювання навчальної теми (питання), другий – як методичний матеріал для підготовки до уроку. Готується вчителем, методистом, консультантом, іншими педагогічним працівником.

Загальні вимоги

1. Підготовку Паспорта автор веде базуючись на власному досвіді навчальної роботи. Важливим при цьому є лаконічність викладу матеріалу, строгість у дотриманні структури документа та оформленні матеріалу – присвоєнні заголовків, назв і номерів схем, таблиць тощо.

2. Паспорт готується і подається утримувачу Фонду в електронній формі. Містить текст та додатки до нього.

3. Обсяг тексту Паспорта не повинен перевищувати шести сторінок формату А4. Кількість і обсяг додатків не обмежується.

4. Якщо в Паспорті використовуються запозичені матеріали, автор робить відповідні посилання. Слід пам'ятати про дотримання норм закону «Про авторські і суміжні права».

Структура та зміст Паспорта

5. На початку Паспорта вказуються наступні реквізити:

- прізвище, ім'я автора, заклад, назва міста (села), фото;
- назва навчального предмета, клас і назва теми;
- навчальна програма: назва, прізвища авторів, видавництво, рік видання.

6. За структурою Паспорт включає такі частини:

- частина 1 «Додаткові джерела інформації»;
- частина 2 «Рекомендації»;
- частина 3 «Опис учительського досвіду»;
- частина 4 «Навчальні і методичні матеріали».

7. У частині 1 автор перелічує джерела інформації, які доповнюють і розширюють тематичний матеріал підручника. У таблицю 1.1 заносяться джерела друкованої інформації, а таблицю 1.2 – адреси електронних джерел.

8. Частина 2 має кілька завдань. Першим із них є витяг з навчальної програми характеристик теми: змісту навчального матеріалу, навчальних досягнень учнів. Це забезпечує осмислення і систематизацію учнем основних структурних складових навчального матеріалу, а також їх співставлення з результатами вивчення.

Друге завдання полягає у видачі вчителем *рекомендацій учню* для ефективного засвоєння теми. Рекомендації є своєрідними порадами учню щодо самостійної навчальної роботи.

Третє завдання спрямовано для вчителя. Тут наводяться поради колегам, які стосуються викладу теми і витікають з власного практичного досвіду.

9. Опис учительського досвіду наповнює частину 3 Паспорта. Важливо, щоб автор зумів донести до читача методи, засоби, інструменти, прийоми, рішення, які складають новаторський зміст своєї роботи.

Виклад матеріалу може бути довільним, у будь-якій формі. Автор зосереджує увагу на тому, що приносить результати, позитивно впливає і пробуджує інтерес учнів до теми.

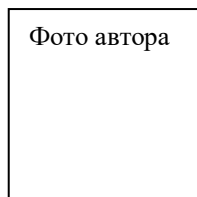
Матеріал має подаватися конспективно, стисло, конкретно – тільки власний досвід, оцінки, висновки. Не допускаються теоретичні викладки, особливо наукового характеру. Забороняється використовувати витяги з чужих праць, наводити чужі думки, інтернет-посилання.

За обсягом частина 3 не повинна перевищувати однієї сторінки формату А4 (у форматі WORD, кегль 12).

10. Частина 4 містить додатки до Паспорта, які підготовлені автором і можуть бути надані на доповнення до підручника. Додатки навчального характеру адресуються учню, а методичного – вчителю.

11. Нижче наводиться зразок Паспорта.

Зразок Паспорта з прикладом заповнення

Людмила БРАТУНЬ,
учитель історії школи № 5
міста Полтави

Ідентифікаційне вікно:

Підсистема — навчальний процес

Вид інформації — навчальна

Вид документа — інформаційний паспорт

Шифр документа — 12.2.06.06.03.003

Призначення — вчителю історії, учню

Інформаційний паспорт навчальної теми

Доба еллінізму

Класифікація за КНІ (класифікатором навчальної інформації)

Навчальний предмет: історія

Ступінь школи: основна

Клас: 6-й

Програма: Історія. 5–9 класи: програма для ЗНЗ: Т.О Ремех, О.В.Муза, П.Д. Біленчук та ін. — К.: «Освіта», 2013.

Розділ III. Історія Стародавньої Греції

Тема 3. Доба еллінізму

Частина 1

Додаткові джерела інформації

У таблицях наведено рекомендовані додаткові до підручника джерела інформації. Друковані джерела перелічені в таблиці 1.1, електронні – в таблиці 1.2.

Друковані джерела

Вид ресурсу	Назва ресурсу	Автор(и)	Джерело (видання)
1. Стаття	Еллінізм. Історичний аналіз новітньої історії	Помегун О.І.	Журнал «Історія», № 2/2019
2. Книга	Історія стародавнього світу	Голованов С.О., Костирко С.В.	Грамота, 2006

Таблиця 1.2

Електронні джерела

Вид ресурсу	Автор, назва ресурсу	Джерело (електронна адреса, засіб)
1. Допис	Мороз П.В. Конспекти уроків всесвітньої історії. 6 клас	http://notatka.com.ua/publ/konspekti_urokiv_vsesvitnoji_istoriji_6_klas/45-8
2. Стаття	Малієнко Ю.Б. Елліністичні держави в IV–II ст. до н.е.	http://metoduchka.com/ellinistychni-derzhavy-v-iv-ii-st-do-n-e-ellinistychna-kul%C2%ADtura/

Частина 2
Рекомендації

2.1. Тема в навчальній програмі

У таблиці 2.1 подано витяг із навчальної програми щодо змісту навчального матеріалу з теми та вимог до навчальних досягнень учнів.

Таблиця 2.1

Зміст навчального матеріалу	Навчальні досягнення учнів
<p><i>Тема III. Доба еллінізму.</i></p> <p>Особистість і діяльність Александра Великого за історичними джерелами.</p> <p>Елліністичні держави. Основні риси еллінізму. «Зустріч цивілізацій». Культура за елліністичної доби.</p> <p>Суспільне, господарське життя та побут в античних полісах на території України.</p>	<p><i>Учень:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>називає</i> дати Східного походу Александра Великого, хронологічні межі елліністичного етапу, існування грецьких поселень на території України; • <i>показує</i> на карті кордони держави Александра Великого, центри античної цивілізації на території України, перебіг Східного походу, територіальні межі елліністичних держав, основні центри елліністичної цивілізації; • <i>характеризує</i> діяльність видатних діячів; • <i>застосовує та пояснює на прикладах</i> поняття: «еллінізм», «музей», «пергамент»; • <i>описує</i> пам'ятки елліністичної цивілізації, життя та побут мешканців грецьких полісів на території України, повсякденне і духовне життя в Александрії; • <i>оцінює</i> внесок елліністичної цивілізації в історію людства та України.

2.2. Поради учню щодо вивчення теми

Розпочніть опрацювання теми з часів утворення імперії Македонського.

Ознайомтесь з основними рисами еллінізму.

Розгляньте архітектури, скульптури та мистецтва доби еллінізму.
Запам'ятайте періодизацію, основні події і риси доби еллінізму, причини розпаду держави Македонського.

2.3. Поради вчителю щодо викладання теми

На початку викладу теми позначте головні змістові складові доби еллінізму: періодизацію (становлення, розквіт, занепад); головні події; основні риси. Наведіть сім чудес елліністичного світу. Укажіть причини розпаду держави Александра Македонського. Цим ви створите певний інформаційний «каркас» навчального матеріалу.

Подальший виклад обов'язково прив'якуйте до складових теми. Будь-який навчальний матеріал має розкривати визначені складові. Складові теми бажано відобразити у вигляді таблиць, схем, малюнків, простого тексту. Головне при цьому візуалізувати їх укрупнено, наприклад на дошці, на екрані проектора, інтерактивній дошці, ноутбучі. Таким чином, включиться зорова пам'ять дитини.

Наприкінці вивчення теми домагайтеся від учнів знання основних складових напам'ять.

Частина 3

Опис учительського досвіду

Практикую виклад теми за принципом «перевернутого уроку». На попередньому уроці даю завдання учням з підготовки до наступного уроку, ознайомлення з теоретичною частиною за параграфом підручника, додатковими джерелами. Фіксую питання, які потребують додаткового пояснення, обговорення.

Перша половина уроку присвячується відповідям на питання, демонструванню наочностей: схем, таблиць, відео, звернень до інтернет, тощо. Вони візуалізують і систематизують отримані знання. Акценти роблю на головних складових теми. Вказую учням на ті з них, які слід запам'ятати.

Друга половина уроку відводиться для перевірки набутих знань: звучать відповіді на питання з підручника, посібників. Якщо тема зустрічалася в завданнях з ДПА чи ЗНО, обов'язково даю на уроці експрес-тест (5 хв.) для відповіді. Після чого практикую їх аналіз і вільне обговорення (до 10 хв.).

Для поглибленого вивчення теми пропоную учням такі творчі завдання:

1. Яку роль відіграла грецька культура в становленні імперії Олександра Великого?

2. Якими були особливості управління та розвитку найбільших елліністичних держав?

3. Чому греко-македонське військо змогло перемогти персів і створити світову державу? Якими були причини її швидкого розпаду?

4. Використовуючи історичні джерела, визначте роль Александра Македонського в історії. Доведіть конкретними фактами, що він був не тільки блискучим полководцем, звитяжним, рішучим та освідченим володарем, а й жорстоким тираном та марнославним себелюбцем.

5. Розв'яжіть хронологічну задачу. Славнозвісну статую Афродіти (Венери) Милоської, яку було знайдено на острові Милос в Егейському морі в 1820 р., датують приблизно 120 р. до н.е. Обчисліть, скільки років тому було створено цей шедевр. Скільки років тому було знайдено скульптуру?

Частина 4
Навчальні і методичні матеріали

На допомогу учням раджу використовувати підготовлені мною навчальні матеріали (табл. 4.1, додатки 1-3). Для вчителя пропоную власні тематичні методичні розробки (табл. 4.1, додатки 4-5).

Таблиця 4.1

Номер додатка	Назва додатка
Навчальні матеріали	
Додаток 1	Хронологія Східного походу Александра Македонського
Додаток 2	Ознаки елліністичних держав
Додаток 3	Сім чудес світу (презентація у форматі Microsoft Office PowerPoint)
Додаток 4	Досягнення науки й філософії за доби еллінізму
Додаток 5	Цікаві факти про Александра Македонського
